7th International Agricultural Congress

26–30 September 2024

https://www.utak.azimder.org.tr

Editors

Asst. Prof. Dr. Rıdvan UÇAR

Asst. Prof. Dr. Tansu USKUTOĞLU

İçindekiler

Tarımda Yapay Zeka Kullanımı 11

Effect of Biochar and Compost on Soil and Plant Parameter 12

Mısır Bitkisinde Yaprak Sayısı ile Koçan Ağırlığı Arasındaki İlişkinin Araştırılması 13

Farklı Pişirme Tekniklerinin Çipurada Yağ ve Yağ Asitleri Değişimi Üzerine Etkisi 14

Naxçıvan Muxtar Respublikasında (Azərbaycan) Rhipicephalus Bursa Koch 1844 Növ Gənənin Bio-Ekoloji Xüsusiyyətləri və Qoyunların Qan- Parazitar Xəstəliklərinə Yoluxmasında Rolu 15

Bio-Ecological Characteristicso of The Tick Rhipicephalus Bursa Koch 1844 in Nakhchivan Autonomous Republic (Azerbaijan) and İts Role in The İnfection of Blood-Parasitic Diseases of Sheep 16

Serapias vomeracea ve *Orhris apifera* Salep Türlerinin Karaman Merkez Ekolojisindeki Fide Performanslarının Araştırılması 17

Fındık Sütü İlaveli Süt Reçeli Üretimi ve Bazı Kalite Özellikleri 18

Reaction of Germplasm of Agronomic Flax of National Plant Gene Bank of Iran to Fall Sowing Date in Dry Land Farming 19

Fonksiyonel Bir Ürün Olarak 'Fındık Sütü' 20

Antep Fıstığı (*Pistacia vera* L.) Siirt Çeşidi Araştırmalarının Bibliyometrik Analizi 21

Yeni Nəsil Arıçılıq Məhsulu – Apilarnil 22

Industrial Hemp Agronomy and Fibre Value Chain in Pakistan: Current Progress, Challenges, and Prospects 23

Domates Yaprak Hastalığının Otomatik Tespiti için Derin Öğrenme Uygulaması 24

Prospects of Beekeeping Development in Mountain and Foothill Flora of Nakhichevan Autonomous Republic 25

Buzovların Tizanieziozuna Qarşı Dağ Tərxunu (*Tanacerum vulgare* L.) Bitkisinin Preparativ Formalarının Antihelmint Təsiri 26

Naxçıvan Muxtar Respublikasında *Stachys inflata* Benth. Növünün Bal Məhsuldarlığına Təsiri 27

Neem Ağacı ve Neemazolun Tarımda Kullanımı 28

Qlobal İqlim Dəyişməsi Fonunda Azərbaycanın Naxçıvan Muxtar Respublikasında Üzüm və Üzümün Emal Məhsullarının Dayanıqlı İstehsalı Məsələləri Naxçıvan Dövlət Universiteti 29

Naxçıvan Muxtar Respublikası Florasında *Brassicaceae* Burnett. Fəsiləsinin Çoxnövlü Cinslərinin Əhəmiyyətli Nümayəndələri 30

'Spring Navel' Portakal Çeşidinin Hasat Zamanının Belirlenmesi 31

Özü Kiçik, Dəyəri Böyük Arlçılıq Məhsulu – Apilarnil 33

Melo Mıll. - *Qovun* Cinsının Təsərrüfat Əhəmiyyəti 34

Türkiye'de Tarım Sektöründe Çalışan İşçilerim İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Karşısındaki Durumu: Sorunlar ve Çözüm Önerileri 35

İklim Değişikliği, Tarım ve Karbon Vergisi 37

A Comparative Analysis of Physical and Chemical Properties of Different Fig Varieties 38

Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı Tarafından Hazırlanan/Hazırlatılan Öncelikli Yayınların ve Kamu Spotlarının İncelenmesi 39

Morphological Characterization of Characters Some Cultivars Plum in Albania Country 41

Meyvelerde Salisilik Asittin Kullanımı ile İlgili Uygulamalar 42

Ayçiçeği ve Yabani Otların Ayrımında Parametrelerin Sınıflandırma Doğruluğuna Etkisi 43

Naxçıvan Muxtar Respublikasında *Stachys inflata* Benth. Növünün Bal Məhsuldarlığına Təsiri

Mahir MƏHƏRRƏMOV[1*], Namiq ABBASOV[2]

[1]Naxçıvan Dövlət Universiteti, Təbiətşünaslıq və kənd təsərrüfatı fakültəsi, Baytarlıq təbabəti kafedrası, Naxçıvan, Azərbaycan
[2]Naxçıvan Dövlət Universiteti, Təbiətşünaslıq və kənd təsərrüfatı fakültəsi, Biologiya kafedrası, Naxçıvan, Azərbaycan

***Sorumlu yazar:** *mahirmeherremov@ndu.edu.az*

Özet

Stachys L.- Poruq *(Lamiaceae*) geniş yayılmış və taksonomik cəhətdən mürəkkəb bir cinsdir. Bu cinsin 13 növü Naxçıvan Muxtar Respublikasında yayılmışdır. *Stachys* cinsinə mənsub olan növlərin əksəriyyəti əhəmiyyətlidir. Lakin *Stachys inflata* Benth. (Şişkin poruq) növü arıçılıqda balvermə əhəmiyyətinə görə digər növlərdən fərqlənir. Bu növ muxtar respublikanın Şərur rayonunun Axura gəndinin ərazisindən Ordubad rayonunun Kotam kəndi ərazisinədək əsasən 700-1600 m yüksəklik hüdudlarında olmaqla geniş yayılmışdır. Məqsədimiz bu bitkinin arıçılıqda bal məhsuldarlığına təsirini sizlərin nəzərinə çatdırmaqdır. Təcrübələrimiz 2020-2024-cü illərdə Şişkin poruğun çiçəkləmə müddətində Sirab kəndinin ərazisində aparılmışdır. 10-12 gün müddətində xüsusi tərəzi vasitəsilə 5 arı ailəsinin gətirdiyi nektar 10 gün ərzində çəkilmişdir. 2021, 2023, 2024-cü illərdə bir arı ailəsinin gətirdiyi nektarın miqdarı *Stachys inflata*-nın çiçəkləmə dövründə 300-1200 qram arasında dəyişmişdir. 2020 və 2022-ci illərdə isə ilin gəlişindən asılı olaraq bu bitkinin inkişafı zəif olmuş bir arı ailəsinin gətirdiyi nektar 100 qramdan artıq olmamışdır.İlin gəlişindən asılı olaraq normal iqlim şərtlərində *Stachys inflata* növünün nektar verimi arıçılıqda mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Açar sözlər: Naxçıvan, Stachys, nektar, arıçılıq.

Stachys inflata Benth. in Nakhchivan Autonomous Republic the Effect of the Type on Honey Productivity

Abstract

Stachys L. (*Lamiaceae*) is a widespread and taxonomically complex genus. 13 species of this genus are distributed in Nakhchivan Autonomous Republic. Most of the species belonging to the genus *Stachys* are important. But *Stachys inflata* Benth. species differs from other species due to the importance of beekeeping. This species is widely distributed from the territory of Akhura village of Sharur district of the autonomous republic to the territory of Kotam village of Ordubad district, mainly in the height limits of 700-1600 m. Our goal is to bring to your attention the effect of this plant on honey productivity in beekeeping. Our experiments were conducted in 2020-2024 in the territory of Sirab village during the flowering period of *Stachys inflata*. Nectar brought by 5 families of bees was weighed for 10-12 days using a special scale. In 2021, 2023, 2024, the amount of nectar brought by a bee family varied between 300-1200 grams during the flowering period of *Stachys inflata*. In 2020 and 2022, depending on the arrival of the year, the nectar brought by a family of bees whose development of this plant was weak did not exceed 100 grams. Depending on the arrival of the year, the nectar yield of *Stachys inflata* under normal climatic conditions is of great importance in beekeeping.

Keyword: Nakhchivan, Stachys, nectar, beekeeping